

Datainspektionen informerar

Nr 6/2018

Allmänna råd

Datainspektionen ger ut allmänna råd i syfte:

- 1) att öka personuppgiftsansvarigas och personuppgiftsbiträdens medvetenhet om sina skyldigheter enligt EU:s dataskyddsförordning samt
- 2) att öka allmänhetens medvetenhet om och förståelse för risker, regler, skyddsåtgärder och rättigheter i fråga om behandling av personuppgifter.

De allmänna råden är inte bindande, utan innehåller rekommendationer om hur de bindande kraven i dataskyddsförordningen kan uppnås. Detta dokument handlar om **hur myndigheterna ska informera personer vars personuppgifter behandlas.**

Datainspektionen

Den 4 maj 2018

1. Allmänt.....	4
2. Information som myndigheterna ska ge på eget initiativ	4
3. Information som myndigheterna ska ge på begäran	7
Ansökan om information.....	9

1. Allmänt

För att enskilda ska ha möjlighet att värna om sin integritet är det viktigt att de har möjlighet att få veta vilka av deras personuppgifter som behandlas av landskapsmyndigheter och kommunala myndigheter. Det är även viktigt att enskilda får veta varför deras personuppgifter behandlas, hur personuppgifterna behandlas, hur länge de ska behandlas och vilka möjligheter det finns att själv påverka behandlingen av ens personuppgifter. Dataskyddsförordningen¹, som träder i kraft den 25 maj 2018, innehåller utförliga regler om information som ska ges till enskilda vars personuppgifter behandlas.

Av artikel 12.1 i dataskyddsförordningen framgår vilka krav som ställs på informationen som myndigheterna ska lämna till enskilda beträffande personuppgifter: Informationen ska vara koncis, begriplig, klar och tydlig. Ett klart och tydligt språk ska användas, särskilt när informationen är riktad till barn. Informationen ska tillhandahållas skriftligt eller på något annat sätt. Om det är lämpligt kan informationen tillhandahållas elektroniskt. Muntlig information kan tillhandahållas när den berörda personen begär det.

Av hänsyn till de enskildas integritet är det mycket viktigt att myndigheterna gör allt vad de kan för att så noggrant som möjligt tillämpa dataskyddsförordningens bestämmelser om information. Myndigheterna bör se till att de har tillräckliga resurser och tillräckliga kunskaper för att leva upp till kraven som dataskyddsförordningen ställer. Att framställa klar och tydlig information samt skapa goda rutiner för hur informationen ska ges är någonting som kräver mycket tid och omsorg.

2. Information som myndigheterna ska ge på eget initiativ

Till myndigheterna lämnas hela tiden väldigt mycket information beträffande enskilda personer. Informationen lämnas både av personerna själva och av andra personer.

När **en person själv** lämnar sina personuppgifter till en myndighet, ska myndigheten enligt artikel 13 i EU:s dataskyddsförordning lämna följande information till henne eller honom:

- Kontaktuppgifter för myndigheten.
- Kontaktuppgifter för myndighetens dataskyddsombud.
- Ändamålen med behandlingen av personuppgifterna samt den rättsliga grunden för behandlingen (exempelvis samtycke från den berörda personen eller att behandlingen är nödvändig för att myndigheten ska kunna fullgöra en rättslig förpliktelse, skydda

¹ Härmed avses Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG.

intressen som är av grundläggande betydelse för någon person, utföra någon uppgift av allmänt intresse eller bedriva myndighetsutövning).

- Uppgift om eventuella berättigade intressen hos myndigheten eller någon annan, vilka gör behandlingen av personuppgifterna nödvändig, om detta är den rättsliga grunden för behandlingen.
- Personuppgifternas mottagare.
- Eventuell uppgift om att myndigheten har för avsikt att överföra personuppgifterna till något annat land.
- Uppgift om under vilken tidsperiod som personuppgifterna kommer att lagras eller om kriterierna som ska användas för att bestämma tidsperioden.
- Information om att det föreligger en rätt att begära tillgång till sina personuppgifter, att rätta eller radera sina personuppgifter, att begränsa behandlingen av ens personuppgifter, att invända mot behandling av ens personuppgifter samt en rätt till dataportabilitet (d.v.s. rätt att få ut sina personuppgifter och att överföra dessa uppgifter till en annan myndighet eller organisation).
- I sådana fall då behandlingen baseras på samtycke, uppgift om att det går att återkalla sitt samtycke när som helst.
- Information om att det föreligger en rätt att inge klagomål till Datainspektionen.
- En uppgift beträffande huruvida det finns någon lag eller något avtal som kräver att personuppgifter lämnas.
- Uppgift om eventuellt automatiserat beslutsfattande samt om dess betydelse och om dess förutsedda följder för den registrerade personen.

Om en myndighet har erhållit personuppgifter av **någon annan än den berörda personen**, ska myndigheten enligt artikel 14 i dataskyddsförordningen inom en rimlig period, dock senast inom en månad lämna följande information till den berörda personen:

- Kontaktuppgifter för myndigheten.
- Kontaktuppgifter för myndighetens dataskyddsbud.
- Ändamålen med behandlingen av personuppgifterna samt den rättsliga grunden för behandlingen (exempelvis samtycke från den berörda personen eller att behandlingen är nödvändig för att myndigheten ska kunna fullgöra en rättslig förpliktelse, skydda intressen som är av grundläggande betydelse för någon person, utföra någon uppgift av allmänt intresse eller bedriva myndighetsutövning).
- Uppgift om vilka kategorier av uppgifter som behandlingen gäller.
- Personuppgifternas mottagare.
- Eventuell uppgift om att myndigheten har för avsikt att överföra personuppgifterna till något annat land.
- Uppgift om under vilken tidsperiod som personuppgifterna kommer att lagras eller om kriterierna som ska användas för att bestämma tidsperioden.
- Uppgift om eventuella berättigade intressen hos myndigheten eller någon annan, vilka gör behandlingen av personuppgifterna nödvändig,

- Information om att det föreligger en rätt att begära tillgång till sina personuppgifter, att rätta eller radera sina personuppgifter, att begränsa behandlingen av ens personuppgifter, att invända mot behandling av personuppgifter samt en rätt till dataportabilitet.
- I sådana fall då behandlingen baseras på samtycke, uppgift om att det går att återkalla sitt samtycke när som helst.
- Information om att det föreligger en rätt att inge klagomål till Datainspektionen.
- Uppgift om varifrån personuppgifterna kommer, varvid det ska anges om informationen kommer från allmänt tillgängliga källor.
- Uppgift om eventuellt automatiserat beslutsfattande samt om dess betydelse och om dess förutsedda följder för den registrerade personen.

Om myndigheten i något senare skede vill behandla de insamlade personuppgifterna för något annat syfte än syftet som myndigheten redan har informerat om, måste myndigheten informera de berörda personerna om det nya syftet samt på nytt lämna en stor del av informationen som anges ovan (se artikel 13.3 och artikel 14.4).

Den ovannämnda informationen är ganska omfattande. Enligt artikel 13.4 och artikel 14.5 a, behöver informationen **inte** lämnas till personer som redan har tillgång till den.

Till personer som inte har lämnat sina personuppgifter själva behöver information **inte** ges (artikel 14.5 b-d):

- om det är omöjligt att ge informationen eller om det skulle medföra en oproportionell ansträngning att göra det,
- om erhållande eller utlämnande av uppgifter uttryckligen föreskrivs i EU-rätten eller i den nationella rätten, som den registrerade personen omfattas av och som fastställer lämpliga åtgärder för att skydda den registrerade personens berättigade intressen
- eller om personuppgifterna måste förbli konfidentiella till följd av tystnadsplikt, som föreskrivs i EU-rätten eller i tillämplig lagstiftning.

Informationen, som lämnas, ska enligt artikel 12.5 vara kostnadsfri. Om den personuppgiftsansvarige kan bevisa att begäran om information är uppenbart ogrundad eller orimlig kan den personuppgiftsansvarige dock, enligt artikel 12.5, ta ut en rimlig avgift som täcker de administrativa kostnaderna - eller vägra att tillmötesgå begäran om information.

Vissa undantag från informationsskyldigheten enligt artiklarna 13 och 14 finns i landskapslagstiftningen.

3. Information som myndigheterna ska ge på begäran

Enligt artikel 15-22 i dataskyddsförordningen har enskilda olika rättigheter såsom tillgång till information (artikel 15), rättelse av felaktiga uppgifter (artikel 16), radering av personuppgifter (artikel 17), markering av lagrade personuppgifter med syftet att begränsa behandlingen av dem i framtiden (artikel 18), underrättelse till mottagare av personuppgifter om att det har skett en rättelse, radering eller markering av personuppgifter i enlighet med artiklarna 16-18 (artikel 19), dataportabilitet (artikel 20), invändningar mot behandling av personuppgifter (artikel 21) och förbud mot automatiserat beslutsfattande (artikel 22). Den personuppgiftsansvariga myndigheten ska enligt artikel 12.3. på begäran av den enskilde tillhandahålla henne eller honom information om åtgärder som har vidtagits enligt artiklarna 15-22.

Den som önskar har rätt, i enlighet med artikel 15 i dataskyddsförordningen, att av en myndighet få veta om personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas eller inte. Såsom behandling av personuppgifter avses även lagring av personuppgifterna (artikel 4.2 i dataskyddsförordningen). Om en person begär att en myndighet ska lämna ut information i enlighet med artikel 15.1 i dataskyddsförordningen ska myndigheten ge den enskilde **tillgång** till sina personuppgifter samt även ge henne eller honom följande information:

- A. **ändamålen** med behandlingen av personuppgifterna,
- B. vilka **kategorier av personuppgifter** som behandlingen gäller,
- C. vilka **mottagare** eller kategorier av mottagare till vilka personuppgifterna har lämnats eller ska lämnas ut (särskilt mottagare i tredjeländer eller internationella organisationer),
- D. **hur länge** personuppgifterna kommer att lagras eller (om det inte är möjligt att säga hur länge) vilka kriterier som används för att fastställa hur länge personuppgifterna kommer att lagras,
- E. rätten att av den personuppgiftsansvariga myndigheten begära **rättelse eller radering** av personuppgifterna eller **begränsningar av behandling** av personuppgifter som rör den registrerade eller att **invända** mot sådan behandling,
- F. rätten att inge **klagomål** till en tillsynsmyndighet (Datainspektionen),
- G. all tillgänglig information om **varifrån** personuppgifterna om den enskilde kommer (om det är någon annan som har lämnat informationen).
- H. förekomsten av ett eventuellt **automatiserat beslutsfattande**.

Bifogad blankett kan användas vid ansökan om information enligt artikel 15.

Myndigheten ska alltså på begäran lämna ut en kopia till den enskilde av hans eller hennes personuppgifter som är under behandling. Om han eller hon vill ha ytterligare kopior av

sina personuppgifter, får myndigheten, i enlighet med artikel 15.3 ta ut en rimlig avgift utifrån de administrativa kostnaderna.

Vissa undantag från informationsskyldigheten enligt artikel 15 finns i landskapslagstiftningen.

Den som misstänker att en myndighet har lämnat för lite information och därmed brutit mot dataskyddsförordningen, kan lämna in ett klagomål till Datainspektionen, i enlighet med artikel 77 i dataskyddsförordningen.

Detta dokument ersätter Datainspektionen informerar Nr 3/2010, Ansökan om information.

Till

(Myndighet, delegation, kommitté, nämnd m.m.)

Ansökan om information

Härmed ansöker jag om information, enligt artikel 15 i EU:s dataskyddsförordning, beträffande personuppgifter som rör mig.

.....

(Ort och datum)

.....

(Namnteckning)

.....

(Namnförtydligande med namn- och adressuppgifter)
